

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

Elofizetési árak:	
Helyben:	Videkre küldve:
Egy évre . . . 10 kor. — fill.	Egy évre . . . 10 kor. — fill.
Fél évre . . . 5	Fél évre . . . 5
Negyed évre . . . 2 . . . 50 . . .	Negyed évre . . . 4
Egy órára . . . 1	Egy órára . . . 1
Egyes szám ára 4 fillér.	

Főszerkesztő: **BENEDEK JÁNOS.**
 Felelős szerkesztő: **Ij. MÓRICZ PÁL.**
 Kiadók: **HOFFMANN és KRONOVITZ.**

Hirdetési díjak:
 Hat hasábos petit sor 10 fillér. Nagyobb terjedelmű és többször megjelenő hirdetések jutányosan. — Apró hirdetés minden szó 4 fillér.

Az „egység“ a szabadelvű pártban.

Debreczen, május 2.

A ki figyelemmel kíséri a mostani választási mozgalmakat, nagyon sajátos tüneményeknek lehet tanuja. A választás a maga egészében nem lesz tulajdonképeni harc a kormánypart és az ellenzék között, mint rendesen. Csak az a bizonyos, hogy a független párt megerősödve kerül ki a választásból. Ez azonban a dolgok fejleményének természetes eredménye lesz. A függetlenségi eszmék mindjobban hódítanak. Azok, akik az eszméket hirdetik és propagálják, a nemzet legnemesebb és legtisztább óhajait képviselik. Kifejezik ama törekvéseket, amelyekre a magyar, dicsőséges múltja, harca és küzdelme folytán a világtörténelem ítélőszéke előtt jogosítva van. El kell tehát következnie az időnek, a mikor a független párt többségben lesz a képviselőházban.

Olyan kerületekben, ahol a talajt a kormánypart magának úgy készítette elő, hogy ugyszólván biztos a szabadelvű pártnak, maga a szabadelvű párt állít ellenjelöltet és pedig a szabadelvű párt köréből. A különös a dologban az, hogy csakis olyankor-

mányparti jelölt ellen állítanak jelöltet, aki igazán szabadelvű gondolkozásu ugy tetteiben, mint meggyőződéseiben. És olyan ellenjelöltet választanak ki, aki bár névleg szabadelvű, de vagy klerikális, vagy aki a reakcionáriusok iránti rokon érzellemmel viselkedik, sőt titokban, vagy csak félig-meddig titokban maga is reakcionárius.

Megeshetik ilyenformán, hogy oly többség verődik össze, amely teljesen szaturálva van reakcionárius eszmékkel, a kik poende szabadelvűek, de irányuk, elvük, meggyőződésük és propagandájuk teljesen ellentétes a kormánypart ugynevezett szabadelvűségétől.

Hogy a kormánypart végrehajtó bizottsága épen a szabadelvű gondolkozásu jelöltek ellen állít ellenjelöltek, az mutatja legvilágosabban, hogy már régóta nincs meg a szabadelvű pártban az az egység, a melyre oly fennen hivatkoznak s nincs meg pedig az egység sem a part emberei közt, sem a meggyőzések között.

Nekünk függetlenségieknek, nem okoz ez gondot. Am gyöngítse önmagát az a tábor, a mely még most az ország ügyeit intézi és 67-es alapon folyton-folyvást Béccsel trafikál és az ország érdekeit lárendeli Ausztria érdekeinek. Ha önmagát gyöngíti ez a

párt, ez nem jelenthet mást, mint a függetlenségi eszmék megerősödését. — Az pedig minden magyar ember vágya.

De figyelmeztetjük a függetlenségi Kossuth-pártot, hogy most van legalkalmasabb idő a hódító hadjáratra ép azokba a kerületekben, a melyekben a kormánypart önmagát gyöngíti. Ama kerületek szabadelvű gondolkozásu választói bizonyára meghódíthatók, mert az igazi szabadelvűség nem a szabadelvű pártban, hanem a függetlenségi pártban található fel.

Vásároló iparosok.

(Vidéki iparosok bajai.)

Debreczen, május 2.

Szinte el sem lehet hinni, hogy Magyarország, ahol a legutolsó község is kap vásártartási jogot, nincs sehol semmifele vásártartási rendszabály, mely egyrészt vitaskérdések eldöntésénél irányadóul szolgálna, másrészt pedig rendet csinálna a vásárosok között, őket jog és igazság szerint helyezné el és megvédené minden önkénytől, minden visszaéléstől és erőszakoskodástól.

Mennyi megaláztatással, kellemetlenséggel, fáradsággal és költséggel jár különösen a vidéki vásárookra való járás.

Ha egy estét.

A „Debreczen“ eredeti terebélye.

Ha egy estét másutt kell töltönnem:
 Nekem az fájó, kínos gyötrelmem.
 Lelkem előtt szüntelen ott lebeg,
 Bus, hazaváró képek!

Ha egy estét másutt kell töltönnem:
 A mulatság se mulatság nekem.
 Meg-megremegtél minden pillanat,
 Hát ha ti sirtok az alatt?

Ha egy estét másutt kell töltönnem:
 Nem veszik ott a hasznomat nekem.
 És azt mondják rám: rossz ember lehet,
 Nincs Lenne semmi szeretet!

Szabolcska Mihály.

Madárröptében.

(Debreczentől—Szegedig és vissza.)

A „Debreczen“ eredeti terebélye.

III.

A nagy alföldi rónaság kövér keblén
 gázol keresztül a vaskocsi. Tanyák fehérle-
 nek. A hajnali napfény bujálkodó gyönyö-

rúséggel törölgeti arcát a zöld selymes
 vetések lágyan ringó szaláihoz. — A fűj
 maholnap fészket rak azokban.

A szántóvető parasztok ebredeznak.
 Valamely közel városban heti vásár lehet.
 A mezői utakon parasztkoosik zörögnek.
 Bundas magyar fekezi a gőzöstől trüszkölő.
 szilajodott lovakat.

A gazdag, az ősi magyarföldek. Kis
 tanyakertekben fehér s piros virágu gyü-
 mölesfák kevelykednek.

Város következik. A városok alján, a
 vasúti állomások mellett, mindenütt ott csal-
 logat az amerikai Barnum ezirkusz esalo-
 gató, képes hirdetése

Az előtt a csepürágó, birkozós, nagyhaju
 Markulesz uramekat, a debreczeni esizma-
 diából nevelkedett Horog uram artista tár-
 sulatát esodáltak itt, ma Barnum jön és
 Barnum jön és mindenütt csak Barnumek-
 ről beszélnek a magyarok. Mar bizonyos,
 valami huzmat német nézező ez az ame-
 rikai . . .

A nap most iziben elődugja a teljes
 ábrázatját és a vásárhelyi kálvinista ma-
 gyarok kövér pusztáin a napsugartól bébo-
 ritott tabla vetések, ragyogók, mint a pró-
 fétának aranyszálakkal elegyesen szőtt zöld-
 selymes zászlója.

Ezt itt in, ez a kezdetleges toldozott-
 foldozott állomás, a Szeged—rókus város-
 részi állomás, Innét, Szeged szegyenére
 még ma is kaptáslabu lótol huzott, bagcs-
 száju dorozsmai kocsistól kormányozott,
 ugynevezett lovasut döcög be a város szí-
 ven keresztül a város tulso oldalán fekvő
 nagyobb Szeged állomáshoz, a mely
 — most újra épül, de korántsem oly ha-
 talmas és gyönyörű méretekben, mint a
 debreceni hatalmas állomási palota.

Ennek a szegedi lovasutnak megvan
 a története. Már rég semmizni akarták ezt
 a jó szegediek. Volna társulat is, mely a
 szegedi városi villamos vasutat kiépítené.
 Amde göröngy esett a kicpitők laba elé.
 Ez pedig Szeged árvizhozta főispánja, a
 Tisza-ház oldalbarátja, a hírhedt Kállay Al-
 bert főispán, ki minékutánna az eladosodott
 Szegedváros gyönyörű föterét, a piacot is
 tönkretéve, angol parkokkal ültette be, most
 megcsökönnyösödött, nem engedti, hogy a
 villamos vasut vonalat felsővezetekkel épít-
 sék ki. Szerinte a pozának elcsufítanak a
 szép parkokat. Amde mivel a mérég drága,
 a költséges alsó villamvezeték, a földalatti
 vezeték kiépítésére nincs pénz, eképp ma-
 rad évről-évre a palotás kevely szegedieknek

Nemesak hogy megérdemelnék ezek az emberek a velük való tisztességes elbánást, hanem még arról is gondoskodni kellene a hatóságnak, hogy megvédjék őket a tisztességtelen konkurrenzia ellen.

Nem szabad megengedni, hogy az iparosok maguk szerezzék meg az őket illető helyet.

Nem volna szabad oda juttatni őket, hogy sokszor erőszakkal kelljen megvédeniük a tulajdon jogukat és igazságukat.

Legfőképpen pedig nem volna szabad a hatóságoknak azt tűrni, hogy akár a kisbíróknak, vagy hajdunak legyenek kiszolgáltatva a vásározo iparosok és csak akkor juthassanak a bizonyos helyhez, ha akar az egyiket, akár a másikat megvette a mestertember.

Már napokkal azelőtt lefoglalják az élmesebb vásárokat és különösen az oda való iparosok a jobb helyeket. Ugy megy ez, mint a színház jegyek biztosítása.

Aki nem tudja, vagy nem akarja felhasználni a helyszerzésnek ezen módját, az hatra kerül, azt eldugják, ám azért a legrosszabb falusi vásáron is megfizeti kisimny sátera után a 40—50 kraterár helypénzt.

Az utazástól elfáradt, összefáradt iparos, ha átesik az első ütközetet: a hely szerzésen, akkor hozzáfog portékáinak kirakásához. Természetesen abban a jó reményben, hogy adott az Isten jó időt, majd csak lesz egy kis vásár is. El sem készül a munkáját mikor kiáltásokat hall:

— Végladás, nincs maradás!

— Vegyenek emberek, asszonyok!

Körülnéz, hát mit lát? Elzúllott, köcsös alakokat, akik sem adót nem fizetnek, sem iparjogositványt nem bírnak, sőt

az örvízeltől lövasuti bárka, mely előtt kaptasló bukdaesol, melyen dorozsmai bagós kocsis köpköd az utazók elé . . .

Es hogy még nagyobb legyen a szegedi polgártársak bosszúsága, hát még a Szechenyi-téri parkok gyalog ösvényeire sem szabad nekik besétálni. A parkirozott táblák gondosan körül vannak alacsony vasrudakkal kerítve, mely csak az adófizetőknek tilalmas korlát, de az előkelőségek kutyái annál tömegesebben látogatnak az alacsony korlátok alatt és korlátokon át a drága pénzen fentartott parkokba. A szegedi nép ezért is nevezi ezeket a gondosan nyírott és az eladósodott szegedi polgárság adófilléréiből feltartott parkokat: — Kállay főispán-féle kutya promonádoknak . . .

Ennek a tarokkista főispánnak a főispánsága alatt az árviztől is megrontott, államkölesönöktől agyonnyomott szerencsétlen Szeged városának már sok millió forintja feesérlődött szét atkozott hiábavalóságokra, külső cziczomákra akkor, midőn a palotás város belsőbb területén is — mint egy 64 telken — még ma is büzhödt, nádas mocsarakban kuruttyol a keeskebeca. A temetőben is szaporódnak az apró sirhantok.

No de azért díszérjük a főispánokat. Kállay Albert főispán legalább még tarokkista, de kerülnek oly társai is, kik még tarokkot sem játszanak a — kaszinóban. .

még hazájuk sines, valahol a nagykoesma színjében tanyáznak és ime duplatalpu czipőt kínálnak fünek-fának 2 frt 50 krért.

Azután meg más ipari munkát: sapkát, kalapot, szíjat, szörkesztyűt, papucsot amit ugy kéz alatt valami gyöngéledő hécsi kereskedőtől partiba megvásároltak. Vagy pedig ruhagyárakból kiselejtezt, vásárookra szant rongyokat.

Később pedig más alak jön. Valami vörössapkás, bugyogós horvát, vagy mi, a kinek a melle, háta, feje, öle, mindene tele van portékával.

Van ott minden, még bicska is, amit ki tudja, melyik feyházban készíthettek a rabinasok, tessék most már ezzel versenyezni a jó munkát készítő magyar iparosnak, aki ide törekedett, ide költekezett, hogy áruljon valamit. A főhelyről meg ismét más hang támadt. Ott a bazáros kiabál és kínálja a sok ócska portékáját, amely csak 7 kr., csak 13 kr.

Az iparosok, a kik nap-nap után egyre jobban csüggednek, egyre jobban szidják az életet és fásul a fejük, vesz a hitük, azt mondják: ez nincs jól.

Rendszabályt kérünk a vásárookra, rendszabályt! . . . Álljon elő a kormány, az készíttesse el.

Az olasz szabadkőművesek.

Debreczen, május 2.

Olaszország sokat köszönhet a szabadkőművességnek. Az egységes Olasz-állam megteremtésében, a szabadság kivívásában oroszlan része volt Itália kötényes mestereinek. S a köművesség ott ma is él és virágzik, vezető és irányadó munkát végez a

Egyszer azonban kegyetlen tréfát követett el egyik zabolatlan szegedi újságszerkesztő. Miniszteriumbeli urak sürögtek-forogtak lent Szegeden. Haptakba vágta magát az egész hivatalos Szeged város. Nosza nagy dinom-dánomot csaptak a vendégek kenyerezésére. Ezüst bográcsból kanalazták a híres szegedi halpaprikást, — a miből harmadéve nyáron a debreczeni halk beszédű Thóth Laci „tímora“ és író társ is belakott . . . A hamisítatlan szegedi buczkai bor helyett legelső minőségű francia sampuszt ittak rá, még pedig — Bugyi Sándorral szólva — tisztességes rogyásig. Jelenleg volt a bankvótán a szegedi főispán is. Tehát nem maradt el a nagyszabású tarokkfogás sem . . .

Mit csinált az a kegyetlen tréfa szegedi újságszerkesztő, valamiként megkerítette a közköltéses dinom-dánomkontóját, — fizette a város. — Szórol-szóra leközölte azt. Rárugott vagy ötödfél száz forintra és hogy még esiklandósabb legyen a számadás a gavallérok által elhasznált kártyákért fizetett pénz, sőt még a pinczerek borraivalója is a szerencsétlen Szeged város kontójára volt felírva.

Azért mondom én, hogy végül még is csak jobb, ha a főispánok nem tarokkoznak s kerülik a kaszinót . . . Ezt legalább nem fizeti a város.

Szabad Hajdu.

társadalomban; a klerikalizmus mindent elnyomni akaró hatalomvágyát féken tartja, a jezsuita tábor felől terjeszkedő sötétséget szabad szellemének világával eloszlatja; s a római pápi hatalom cozmó olítaságával szemben erős védbástyája az olasz hazafias és nemzeti érzéseknek.

Az olasz szabadkőművesség — dacára hogy a pápa hazájában több oka volna a zárkózottságra — sokkal nyiltabb sisakkal küzd, mint a magyar. Nálunk roppant nagy a titkolódzás; s még a legbuzgóbb szabadkőműves is a legnagyobb discrecióval palástolja körül magát, nehogy szabadkőművesi volta a mai retrograd irányzatú profán világban egyeni haladásában akadályul szolgáljon.

S maga a magyar szabadkőművesség munkája is tulozza a hallgatag szerénységet. Szép dolog az, hogy „ne tudja a jobb kéz, mit csinál a bal“, — de ez a zárkózottság csak art a köművesség ügyének, mert homályban hagyja a laikus közönséget a köművesi intézmény magaslatos czeljai s hatalmas munkálkodása felől s véka alá rejti az általa terjeszteti óhajtott világosságot.

Az olasz szabadkőművesek legújabb tevékenysége méltán keltheti fel érdeklődésünket.

Most avatták föl új páholy helyiségüket s az ez alkalomból tartott ünnepi lakomán nemesak szabadkőművesek vettek részt de meghívták arra a szövetség kötelékén kívül álló művelt közönséget is; s tényleg igen számosan vettek részt a lakomán nem szabadkőművesek is.

Az ünnepi beszédet Nathan Ernesztó nagymester tartotta. Beszédében a szabadkőművességnek viszonyáról a valláshoz és a politikához, a következőket mondotta:

„A szabadkőművesség nem atheisztikus. A katolikus papság rágalma ez. Mi minden vallásfelekezethez tartozott tagjainknak sorába fogadunk, mert tiszteltetben tartjuk mindenkinek a vallásos meggyőződését. A mi hitünk és meggyőződésünk kiviláglik abból a szóból, a melyet jelszavunkul választottunk: A G. D. G. A. D. U. Ez annyit tesz: A gloria del grande architetto dell'Universo. (A világegyetem Nagy Építő Mesterének tiszteletére.) Zeusnak, Jupiternek, Jehovának, Istennek, Végtelennek, Alkotónak, Vegoknak nevezik-e a fölött nem vitázunk? S hogy milyen, hogy miképpen szolgáljanak neki, az mindenkinek a lelkiismereti dolga. A politikában a szabadkőművesek világító oszlopok akarnak lenni. — Politikai színük a fehér, a tisztaság, és gyűlölik a feketét, a sötétséget. Minden tisztességes férfi tagja lehet a páholyunknak, fel téve, hogy olasz szive van, az olasz nemzet egységet akarja, haladását kívánja, a népet a kultura ösvényén vezetni és a teokratikus zsarnokság uralmától megszabadítani akarja. Nem annyira politikai, mint inkább hazafias társaság vagyunk. A nemzetnek minden nagy életnyilvánulásával foglalkozunk. A politikai pártoskodások kérdését atengedjük a politikai pártoknak, az iskolának és a tudományoknak. Szükség, van erre a maga megtartóztatásra, mert vannak Olaszországban kérdések, a melyek minden olasz embert egyaránt érdekelhetnek; vannak a nemzeti életnek veszedelmei, a melyek leküzdésére

a hazafiaknak pártállásukra való tekintet nélkül szövetkezniök kell. A czél a civilizáció és a haladás. Az emberi haladásnak utja azonban egyedül a nemzeti haladással járhat együtt. Az a kozmopolita, aki megveti a hazát, a mi szemünkben tettető, aki a legfontosabb kötelességeinek a teljesítése elől szabadulni akar, örült ember, a ki Jericho falait egy trombitának hangjával megdönthetni véli.

A szónok azután kijelentett, hogy a szabadkőművesek a klerikális összeesküvők ellen minden erejükkel küzdenek. Minden téren érvényesülni akarnak a klerikálisok. Beakarnak hatolni az iskolákba, az egyletekbe a szövetkezetekbe, szent eszközökkel, a lelkiismeretre gyakorolt nyomással dolgoznak. Befolyásra törekednek mindenütt, nem mert a vallásosságot ápolni akarnak, hehem mert politikai hatalomhoz csakis így juthatnak. Nem a vallás vagy a katholicizmus ellen működik a szabadkőművesség, hanem a politikai klerikalizmus ellen. Nem a vallást üldözi, hanem azokat, akik a vallás nevében üzérkednek. Nem szükség-szerű az a titokzatosság, a melylyel a szabadkőművesség körül övezi magát, de egy ideig még fentartják, amíg a jezsuiták és a többi rendek a sötétség és titokzatosság leple mögött működni jának látják. Szónok azzal végezte beszédjét, hogy az új páholy is azon lesz, hogy Olaszország javára és az egész emberiség javára működjen. Az ország testvérek magatartása valóban szép példa gyanánt tündökölni lehet a magyar szabadkőművesek előtt.

Szegedi Krónikák

czimű kötetet adok ki. Mintegy 18—20 iv terjedelmű lesz ez a kötet. A XVIII-dik század végéről és a XIX-ik század első feléből irtam össze, mintegy 25—30 magyar zamatu öreg krónikát a városi szabad polgárság életéből, szokásaikat, küzdéseiket eredeti kuttók, régi tapasztalt szegedi polgárok elbeszélése után rajzolva, úgy hiszem, hogy a mai talmi demokrata világban érdekes, tanulságos s egyszersmind szórakoztató lesz a mohos, régi századok magyar demokrata polgárságának a világát hűségesen és szeretettel bemutatni. Régi magyar testvérek történetei az én négy év alatt gyűjtöttem s fajtám iránt ezert örökszeretettel irt, „Szegedi Krónikáim” és pedig névszerint felsorolva a következő krónikák:

1. A Kárász uraság koczái. (Szeged egyetlen földes ura volt.)
2. Mise dudaszó mellett (a régi szegediek karácsony estéje.)
3. Kötélgyártó legényből táboszernagy.
4. Szegedi huszárok nagy Párizsvárosában.
5. Emericus Buszerző, az örökös katonája.
6. Betyárokkal ezimborás Dinóvszky főkapitány.
7. A verbunkos Agárdi.
8. Fabók-Repezceék a vizimalomban.
9. Fabók-Repezceék 40 darab franczia aranya.
10. Az 59 huszár pusztulása.
11. Könyvek Pozsonyban (ezek a híres szegedi fuvarosok közül valók voltak.)
12. A szegedi boszorkányok.
13. Alpari Fábján kovács kácsái.

14. Szlubász, az utolsó szegedi hóher.
15. Az alsóvárosi vörösbarát.
16. Johann Krumm, a „kvatirmájszter.”
17. Szücs András, szücsremeke.
18. A régi Szeged kocsmái.
19. Midőn Biczók sógor, a dócei kocsmáros tarkóját vakarta.
20. Hogy lett Ruzsa Sándor betyár?
21. A szijgyártó mesterségről.
22. Régi vásáros történetek.
23. Fodor szekérbíró uram, stb.

Ezek volnának az én „Szegedi Krónikáim”, bizony nem hadvezérekről szólnak ezek. Csizmadiák, szücsök, vizimolnarok, örökös katonák, halászok, huszárok, kovácsok, betyárok, bírák, esküdtek, verbunkosok, vásáros kofák, rég kihalt magyar típusok, egyszerű szabad polgárok az én krónikáimnak a hősei. Higyjék meg: érdemes megösmerni őket. Egytől-egyig mind magyarok.

A vaskos kötet ára 1 forint és 20 krajczár. Előfizetési pénzeket, megrendeléseket alábbi czimemre kérem beküldeni. Gyűjtőknek 10 előfizető után tiszteletpéldányt adok. A kötet szeptember havában fog megjelenni.

Debreczen, 1901. május hava.

Ifjabb Mórincz Pál,

a „Debreczen” felelős szerkesztője.

NAPI HIREK.

A boldogságról.

Lapunk szombati számában egy gyönyörű szép irodalmi mű, mély tartalmu értekezés közlését kezdjük meg, a melyre különösebben is felhívjuk olvasóink figyelmét. A debreczeni kasszinó estélyén nagy érdeklődést és tetszést aratott a debreczeni törvényszék kiváló tehetségű és a szépirodalom terén is szép sikereket érdemelt elnökének, dr. Szüts Miklós törvényszéki elnöknek „A boldogságról” tartott felolvasása, melyet lapunk tárczarovatában fogunk közölni, A kiválóan érdekes és tartalmas, szellemes műre, különösen felhívjuk olvasóink figyelmét.

Uj regényünk.

Vajda József tehetséges írónak a „Debreczen” számára irt „A ki nem a szívére hallgat” czimű regényét lapunk mai számában befejeztük. — Uj regényünket, mely a vidéki magyar kálmvinista közép birtokos osztály életét, küzdéseit rajzolja s a magyar földet dicsőíti, ifjabb Mórincz Pál lapunk felelős szerkesztője irta. A regény czime: „**A kurta nemesek földjén.**” Könyvalakban is meg fog jelenni.

A tanács takarékoskodik.

Mindegyik város vezetésének egyik főtörekvését képezi, hogy a város közbiztonsági viszonyai nyugodtak legyenek s hogy a város lakosainak élet és vagyonbiztonsága megóvassék. E végből jól szervezett rendőrséget igyekszik tartani s áldozattól sem

riad vissza, hogy a rendőrség a városhoz megfelelő legyen. Így van ez mindenfelé s így kellene lenni Debreczenben is. Sajnos ez nálunk nincs meg. Fizeti a polgárság a nagy pótdót, a városi tanács költ mindenre, ott ahol lehetne s kellene nem takarékoskodik, ellenben ott a hol nem szabadna takarékoskodni, ott fukarkodik. Ennek a nagy városnak élet és vagyonbiztonsága felett száz rendőr örködik. Dehogy száz! Annyi csak a rendőrök létszáma. Nappal csupán 14, éjjel 16 rendőr teljesít szolgálatot az egész városban. Mikor nemrég a hurkos világ járta s az emberek még nappal is felfegyverkezve jártak az utcán, rendkívüli intézkedéseket tettek s azt a 18 rendőrt, kik mint kézbesítők s mint hivataloszolgák működtek, bevonták a szolgálatba s helyettük ugyanannyi napidijast vettek fel. A szolgálatra beosztott rendőrökkel mégis elérték annyit, hogy 20—22 rendőr volt egyszerre szolgálatban. A városi tanács most már teljesen biztosítottnak látja a város közrendészetét s itt, hol még áldozatokat kellene hoznia, takarékoskodik. A felvett 18 napidijast elboesátotta s most 18 rendőrt ismét elvontak a szolgálatól. Különös gondolat volt ez a tanácstól. Miért tette, talán ő sem tudná megokolni. A tanács nem fél, hiszen ott van a sok semmittevő ezifraruhájú városi hajdu. Minden tisztviselőnek külön-külön van hajduja s ezen kívül még a hivataloknak is.

Mért nem kisebbitette a tanács a hajduk számát, vagy nem helyesen jart e volna el akkor, ha megkisebbiti a hajduk létszámát s nem ad minden tisztviselőnek egy hajdut, kik nem annyira a várost, hanem az illető tisztviselő atyafiat szolgálják, ahelyett vagy 20—25-öt, mert ennyit nyugodtan nélkülözhetnek, átszáz a rendőrséghez, hogy teljesítsenek ott szolgálatot, legalább nem fizeti őket hiába a tanács a város polgárságának keserves fibereiből. Ország világ kineveti Debreczent, ha megtudja hogy ezt a nagy kiterjedésű 75 ezer lakossal bíró várost 14 rendőr őrzi éjjelnappal. Vajon kit terhel a felelősség, ha valami nagyobb szabású büntettet követnek el? A rendőrséget aligha. Hiszen a hurkos világban is akkor erősítették meg a rendőröket, mikor a város lakosainak jóesztét mar meghurkoiták s kirabolták. Mindig dicsekszik a város gazdaságával, — hol van hát? Miért nem áldoz a tanács, mikor a város lakosságát annyira megterhelik. Debreczen a magyaralföld emporimma nem tudja eléggé megvédeni lakosainak élet és vagyonbiztonságát, és csupán azért, mert kevés a rendőr, de annál több a nyalka hajdu.

Debreczen szégyene.

Mert akárhogy is vesszük, szégyene ez a nagy kálmvinista Debreczennek. Megemlékeztünk a bukovinai, andrásfalvi két csángó református presbiterről. Nagy bizodalommal járultak az ős Debreczenbe, a református hitévszázados, hatalmas várába. Ők a

csángók között elárvult andrásfalvi nép az egyedüli reformátusok. Szegény testvéreinknek a deszkateplomjuk összeomlott, most szilárd téglafalu templomot akarnak hitünk dicsőítésére építeni. Azonban nagy ő náluk a szegénység, hát hozzánk, véreikhez, hit-szerinti testvéreikhez fordultak az árvák, de reményükben alaposan csalódtak. Maga a város főkapitánya, az igen tisztelt Boczkó Sámuel ur vetett eléjük gátat. Szó sincs róla, ha a törvényt szigorúan nézi, joga volt hozzá. Szokott modorával bánt el a két andrásfalvi presbiterrel — szegénykéék, miért hogy is nem valami luteránus tót templom alapjára gyűjtötték inkább! — erős kálvinista városunkban csupán 48 órai kéregetési engedélyt adott nekik. — Ezen idő alatt vajmi kevés sikert értek el a szegény csángó testvérek.

Szegyeljük leírni. — A Kálvinista Rómában, a gazdag, az erős Debreczenben mindössze csak 25 forintoskat tudtak össze koledálni andrásfalvi atyáinkfiak, a kik a legszebb reménységgel járultak az ő Debreczenbe. Csalódtak. De hát ily közöny mellett, hogy épülhet majd fel az egyetlen bukovinai református magyar templom? Sehogy! Épezért nagy szégyene ez a közöny, ez a ridegség a kálvinista Debreczennek. Az a református magyar templom ott az idegenben magyarságunknak is vára. Ismétellen felhívjuk, felkérjük tehát a debreczeni magyar testvéreket és hitsorsosokat, hogy adakozzanak az andrásfalvi református templom alapjára. E ezéla adományokat lapunk is elfogad, nyugtáz és illetékes helyére juttat. Megemlítjük még, hogy andrásfalvi csángó atyáinkfiainak egykori misszionárius lelkészük, nagytiszteletű Kecskeméthy Lajos az öreg debreczeni kollégiumban tanár.

Foltényi bácsi sétatálcája.

Foltényi bácsi még a régi, a nagy magyar színészgárdának egyik tagja. A debreczeniek évtizedek óta ősmérik, szeretik őt. Nyugalomba vonulván, itt éli köztünk öreg napjait. Most Foltényi bácsit, a nagy magyar színészet régi gárdistáját csapás érte. Nem az egészségében rejtőzik baj. Hál' Istennek Foltényi bácsi ma is fürge, eleven. Hanem egy kedves tárgya veszett el, nem akarjuk úgy mondani, hogy ellopták. Midőn ugyanis Foltényi bácsi 1849-ben a szabadságharc küzdelmeiből szabadult, Nagyváradon, egy sétatálcát kapott Bereszenszky nevű váradai gyógyszerésztől, azóta Foltényi bácsi híven őrizgette ezt a kis pálcát. Megszokta. Mindig azzal sétált. Most egyszerre elkallódott a bot. Ha tévedésből vitték el, Foltényi bácsi ezután is felkéri az illetőt, származtassa vissza hozzá a pálcát. Mert hisz annak csupán Foltényi bácsira van értéke. 1849 óta őrizgette ezt az ajándék kis sétatálcát.

Bizony paraszt az!

A budapesti mezőgazdasági kiállításon Debreczen város gazdasága is szerepel. Ezen debreczeni kiállításról írja budapesti tudósítónk . . .

Debreczen város esinos kis kiállításban

mutatja be a hortobágyi állattenyésztést. Egy ötösfogat, mely parasztszekér előtt tánczol és modellben van bemutatva, különösen megnyerte Goluhovszky külügyminiszter tetszését.

Paraszt a tulajdonosa ennek az ötös fogatnak? kérdezte.

— Bizony paraszt az, felelt a jelenlevő Komlóssy debreczeni helyettes polgármester.

No, no! Paraszt?! Mi úgy tudjuk, hogy Debreczent egyforma polgárság lakja.

Hány ujság van a világon?

Egy angol folyóirat legutolsó számában statisztikát közöl a világ összes lapjairól. A statisztika szerint a föld összes lapjainak száma ötvenezer. Ebből az Egyesült-Államok és Kanada területén huszonegyezer ujság van, Angliában nyolcezer, Németországban hatezer, Franciaországban négyezer, Japánban kétezer, Olaszországban ezeröttszáz, Ausztriában ezeröttszáz, Magyarországra ezeröttszáz, Spanyolországban ezer, Oroszországban nyolcezer, Görögországban hatszáz. Svájcban negyyszázötven, Hollandiában háromszáz és Bergiumban háromszáz, a többi ujságot pedig az itt fel nem sorolt országokban adják ki.

Lókiállítás és lódíjazás a Hortobágyon.

A debreczeni gazdasági egyesület június hó 9-én a Hortobágyon lódíjazást rendez. A kiállítás részleteit már elrendezte az egyesület. Díjat csak azok a debreczeni gazdak nyernek, kik a hortobágyi legelőről állítják ki lovaikat. A jutalomdíjakat három csoportra osztották és pedig:

I. Csikóval elővezetett anyakanczák után első díj hat arany, vagy aranyoklevél. Második díj négy arany, harmadik díj három arany, vagy ezüst oklevél, negyedik díj két arany vagy ezüst oklevél, ötödik díj egy arany, vagy bronz oklevél s a hatodik díj bronz oklevél.

II. Három éves kancza esikók. Első díj öt arany, vagy aranyoklevél; második díj három arany, vagy ezüst oklevél; harmadik díj egy arany, vagy bronzoklevél, negyedik díj bronzoklevél. Két éves kancza esikók: Első díj öt arany, vagy aranyoklevél; második díj három arany vagy ezüst oklevél, harmadik díj egy arany, vagy bronzoklevél; negyedik díj bronzoklevél.

III. Egyéves kanczacsikók után mind a négy díj ugyanaz, ami az előbbi csoportnál. Végül az egyéves ménesikók csoportjában legszebb álatokért az első díjat (Steinfeld Schampion) tíz aranyat kisbírtokosok; a második díjat, arany oklevelet elismerésül a nagy és középbírtokosok kapják.

A debreczeni jótékony nőegyleti cseresznye ünnepe.

A debreczeni jótékony nőegylet a vezetése alatt álló nőpariskola tanári karával karöltve június 2-ikán cseresznye ünnepet rendez a nagyerdőn. E tárgyban ápril hó 30-ikán népes ütest tartott a választmány Veressné Szathmáry Teréz urasszony elnöklésével, melyen jelen voltak: Dobieczy Sándorné, Brunner Edéné, Bérassy Sámuelné, Szabó Kálmáné alnökök, Kolbenhayer Kálmáné, Hutiray Béláné, Mayer Emilné, Konez Akosné, Aron Manóné, Berger Mórné, Berger Jenóné, Fürst Ödöné, Baróthy Béláné, Muraközy Róza, Szücs Kálmáné, Kubek Erzsébet igazgatónő,

Györfly Józsefné r. tagok, továbbá Dobieczy Sándor máv. üzletvezető, Dóczy Gedeon igazgató, Szücs Kálmán pénztáros és Konez Akos titkár. Elnök üdvözlőlvén a választmányt előadja, hogy a nőegylet a nőpariskolával együtt egy nyári mulatságot óhajt rendezni pénztárának gyarapítására. A tervezendő nyári mulatság június 2-ikán lenne a nagyerdőn. Az ez alkalomból rendezendő mulatságra a nőegylet elkéri a város tanácsától az egész nagyerdőt úgy, hogy ezen napon csakis belépődíj lefizetésével lehetne az erdőre menni. A választmány nagy figyelemmel hallgatta az elnök előadását s amint minden oldalról megvilágított pontjait magáévá tette s a részletek kidolgozására, valamint a program végleges összeállítására szűkebb bizottságot szervezett. Főbb vonásokban a C s e m e g e ü n n e p programja a következő lesz: A nagyerdő ez alkalommal villamos fénynyel lesz világítva s az erdőben különböző helyeken, elsősorban sátrak lesznek felállítva, melyeknek bejáratához kis hidak fognak vezetni, melyek cseresznyevirágokkal lesznek díszítve. Lesz a partban b a j o r s á t o r, tiroli népviselettel; j a p á n i s á t o r, hindu pagoda, székeklyház, ezukorpalota, kávé és teasátor, magyar esárda, szsrb sátor, laczikonyha és fonatos sátor, borsátor. Az ünnepre való felvonulás az E u r o p á t o l kiindulólág vírágkorzóval történik, künn az erdőn a latinvatokon kívül lesz körforgó hinta, bicikli verseny, tréfas csoportok felvonulása, uri kucséberék, tűzijáték, léghajó felbocsátás.

Mindezen látnivalókhöz páratlan olcsó lesz a belépő díj úgy, hogy ezen az ünnepélyen a legszerényebb vagyoni viszonyok közt elők is megjelenhetnek. Az ünnep rendezésével a nőegylet a nőpariskola jeles tanerőivel karöltve fogja végezni s az ott működő rajztanár urak a legnagyobb készséggel vállalták el a különböző munkálatokat. A szervezés összes szálai a nőegylet fardhatatlan buzgalma elnökének Veressné Szathmáry Teréz urasszonynak a kezébe lesznek összpontosítva, a ki minden ilyes alkalommal megmutatta, hogy utólréhatetlen női tapintatával, langbuzgalomával és fardaságot nem ismerő tevékenységével feledhetetlen ünnepeket rendezett. Az ünnepek iránt már most is oly nagy az érdeklődés, hogy tömegesen jelentkeznek hölgyek és urak a sátorokban való működésre és az ünnep sikerének biztosítására. Ez alkalommal a nőegylet lapot is ad ki, a melyet az erdőn fog arszítani. Ezen hírünkkel kapcsolatban értesítjük a nőegylet választmányát arról, hogy az ünnep rendezésének a kidolgozása ügyében ezentul minden szombatn délután 3 órakor ülest tart a nőegylet a nőpariskola Batyhányi utczei helyiségeben s az elnökség felkéri az ünnep iránt érdeklődő hölgyeket és urakat, hogy ezen üléseken megjelenni sziveskedjenek.

A választó polgárok figyelmébe.

A választó polgártársaink figyelmébe ajánljuk az alábbi közérdekű hirdetményt: Az 1874. évi XXXIII. és az 1899. XV. t. cz. alapján értesítetnek az országgyűlési képviselő választásra jogosult lakosok, hogy az összeíró küldöttségek által bemutatott névsor nyomán a választók 1902. évi ideiglenes névjegyzéke a központi választmány által összeállított, illetőleg kiigazított s ezen ideiglenes botúsoros névjegyzék, valamint a kihagyottak névjegyzéke a városaházánál a könyvtár és olvasó teremben (1-ső emelet 3 sz.) folyó évi május hó 5-től kezdve közszemlére kitétetik, hol is reggeli 8 - 12 óráig

e névjegyzékek megtekinthetők; delután 2-6 óráig ugyanott le is másolhatók. A névjegyzékek elleni felszólamlások a kitételtől számított 10 nap alatt, vagyis május 15-ig lesznek beadhatók; az így beadott felszólamlások a fent kijelölt helyen május hó 16-tól kezdve megtekinthetők, s az azokra vonatkozó észrevételek május hó 16-ától 25-ig lesznek beadandók. Ugy a felszólamlások, mint az azokra vonatkozó észrevételek a központi választmányhoz intézve írásban adandók be és pedig a központi választmány elnökehez. A névjegyzék ellen saját személyét illetőleg bárki felszólalhat. Ezenkívül mindenkinek jogában áll azon választókerületben melynek névjegyzékébe felvétel, bármely jvtalan felvétel ellen, vagy kihagyás miatt fel szólalni. Keit Debreczen szab. kir. város központi választmányának 1901. április 13-án s folytatva tartott II-ik üléséből. Simonffy Imre, kir. tanácsos polgármester, központi választmányi elnök. Szabó Kálmán központi választmányi jegyző.

Felhívás a debreczeni iparosokhoz.

A debreczeni ipartestület az alábbi sorok közlésére kérte fel lapunkat: A makói ipartestület kezdeményezése folytán 1901 év augusztus hó 1-től szeptember hó 15-ig Makón ipar- és gazdasági kiállítás rendeztetik. A kiállítás a következő csoportokra oszlik: a) Bőrpar: (prémáru, készített bőrök, szijgyártó, nyerges és bőrönd.) b) Élelmiszerek, mint iparcikkek: (örlemények, süti-, és mézeskalács, cukraszípar, ezukor és cukorgyártás, bor, szesz, sör, ecetgyártás.) c) Faipar, butoripar: (építési és asztalos munkák, esztergályos és faragott munkák; parkette, kádár, ács, kosárfonó, mázoló, butoros, kárpitos, üveges, aranyozó, díszítő munkák, építési rajzok.) d) Vas és fémpar: vas, aczél, bronz, lakatos, kovács, bádigos, késes munkák, harang, fegyverek, szerszámok és konyha-berendezés. e) Közlekedési járművek és gazdasági eszközök csoportja: kocsigyártó ipar és gazdasági eszközök. f) Ruházati csoport: férfi, női szabó fehéreműkesztés, divatáru, szües, ágynemű, kalapos, lábbeli készítés, fodrasz és művirág. g) Vegyes ipar: arany- ezüstműves, vésnök, fesűs, nap és esernyős, tájékpipa, agyápipar, hangszer, könyvkötés, nyomdászat, fényképezés, czimfestés; óras- ipar; további minden olyan ipar, mely az előző pontokban nincs megemlítve. h) Munkakiállítás: a kamara területén lakó iparosok segédek és tanoncok rajzai és munkái. i) Hazi ipar; házi és iskolai munkák. j) Időleges csoport: a kamara területén szarvas- marha, ló, stb. tej és termékek; virág, gyümölcs és honyhakertészet. A kiállításon résztvenni szándékozók 1901. május hó 10-ig a debreczeni ipartestület hivatalában kötelesek bejelentéseiket megtenni, hol a részletekre bővebb felvilágosítás nyerhető. Debreczen, 1901 április 28. Az előjáróság.

Öngyilkos szabó inas.

Egri Lajos 17 éves szabó inas — mint egyeki levelezőnk írja — a múlt héten gadjától feltűzött gombot lopott. A segéd észrevette a fiunál a gombokat, melyet már előzőleg kerestek, elvette tőle s arezul ütötte. Egri Lajost ez annyira elkészerítette, hogy delután kiment apja szőlőjébe s a pajtában felakasztotta magát. Nem tudták hova lett a fiu, végre tegnap szerdán találtak meg a pajtában — halva.

Panaszos szivarok.

Általános a panasz, hogy a helybeli nagytőzsdében nem kap a közönség világos szivarokat. Az állam egyik főjövédelmét az elfüstölt milliók képezik s mégis senkinek sem jut eszébe, hogy olyan füstölni valók kerüljenek forgalomba, melyekkel a közönséget kielégíthetnék. A helybeli pénzügyigazgatóság főnöke „személyes közreműködésével” energikusan dolgozik az adóbehajtások érdekében s ha olyan jól ért a pénzügyigazgató az adóbehajtások forcirozásához, mivel az adók pontos fizetését a kincstár érdekének tartja, miért nem lép fel illetékes helyen hasonló eréllyel, hogy világos szivarokat küldjenek a fogyasztók használatára. Hiszen ez is egyik főjövédelme a kincstárnak, ezt a jövédelmet szaporítva is növelné az érdemeit az igazgató ur, a ki már idáig is három új árverési dobót szerzetett be a debreczeni adófizető polgárság zenei érzékének a fejlesztésére.

A tegnapi hangverseny

remek számát szép és intelligens közönség hallgatta tegnap az „Elite” kávéházban. Különös figyelmet keltett a társaság kitünőtillinko solistája, ki remek magyar egyvelegeket játszott. A társulat még néhány napig marad városunkban.

Hivatalos órák.

„a debreczeni tisztviselők önszegélyő egyesületében” Május hónapban mindenkor d. u. 5-6 óráig. 2-án napi biztos Harsányi Gusztáv. 3-án napi biztos dr. Irinyi István. 4-én napi biztos Konecz Elek. 6-án napi biztos Kubay Alajos. 13-án napi biztos Márk Endre. 20-án napi biztos Materay Lajos. 28-án napi biztos Miskolczy Jenő. Ez alkalommal mindenmü egyesületi ügyek elintézhettek s a tagsági jelentkezések elfogadtatnak.

A tetovált örökifjuság.

A délafrikai háboru egyebek között, a tetoválást is nagyvilági divatta tette Angliában. Az elegáns ladyk, a kik nem mindig szépek, pillangót, sárkányt, kardot, dátumot vagy költői jellegűket tetováltattak a karjukra, sőt a kebitükre is. A tetoválás művészeté fejlődött s az egyik mestere arra is vállalkozott, hogy nemes drágakövekből, smaragdokból, rubinokból egész coilier-kat tetováljon a hatyunyaku arisztokrata asszonyok nyakára Ezt a divatot a londoni előkelő társaság állitotag annyira fölkapta, hogy idestova nehéz dolog lett, ha az ember a valódiakat meg akarta különböztetni a tetovált nyaklanczoktól. A tetoválás nagymestere azonban meg ennél is messzebbre vitte művészetét: most már a lilios, rózsás örökifjuságot rajzolja a hölgyek arczara. A műtét, mint a londoni újságok írják, nem tulságosan fájdalmas és olyan teintet, olyan arezbört rodukál, mely ellenáll az idők indiszkrét vasfogának. Több mint bizonyos, hogy ez a tetoválómester mihamar vagyont fog szerezni.

Különös kedvezményt

nyujt oly osztálysorsjegyvásárlóknak, kiknek sorsjegyei ki nem huzatnak, az ország legnagyobb osztálysorsjegyelárusító helye: a Nemzeti pénzváltó-részvénytársaság Budapestben. Prospektust a nevezett intézet ingyen és bérmentve küld.

TÁVIRATOK.

A képviselőház ülése.

A „Debreczen” eredeti távirata

Budapest, május 2.

A honatyák még most sem eviczkeltek ki az „Adria” hullámaiból. Folytatták a részletes tárgyalást. Buzáth és Major beszéltek a javaslat szakaszai ellen.

A függetlenségi pártok közös akciója.

— A „Debreczen” eredeti távirata. —

Budapest, május 2.

A Kossuth Ferencz vezetése alatt álló függetlenségi párt és Ugron-párt közt tárgyalások folynak a közelgő választásoknál követendő modus vivendirol. A tárgyalásokat ma kezdték meg.

Holnap este Kossuth lakásán találkoznak s tárgyalnak Bartha Miklós, Holló Lajos és Justh Gyula. Valószínű, hogy a két párt egyesüléséről is szó lesz, mely esetben Ugron nem vállal mandátumot.

Beteg miniszter.

— A „Debreczen” eredeti távirata. —

Budapest, május 2.

Wlassics Gyula miniszter súlyosan megbetegedett. Tegnap már gyengélkedett, lefeküdt s este 40 fokos láza volt.

A szocialisták és a trónörökös.

— A „Debreczen” eredeti távirata. —

Budapest, május 2.

A szocialisták egyik tegnapi gyűlésén Skhumayer képviselőbeszédet tartott s többek között azt is mondotta, hogy szép dolgot követett el Ferencz Ferdinánd trónörökös azzal, hogy elfogadta a Schulverein vednökségét. Végre akadt egy főherceg, aki a katolikusok érdekében bátran sikra mer szállni.

Öngyilkos szerelmesek.

— A „Debreczen” eredeti távirata.

Fozsony, május 2.

Ma reggel a város egyik szállójában átlőtt halántékkal fiatal párt találtak. A fiatal pár kerekpáron érkezett ide s hátrahagyott leveleiből, melyeket Weiner Vilibáld hamburgi kereskedőnek és Weiner Vladimir pékmesternek irtak, megtudták, hogy az öngyilkosokat reménytelen szerelem kergette halálba.

Az angolok békét akarnak.

A „Debreczen” eredeti távirata.

Budapest, május 2.

Londoni sürgöny jelentí, hogy Brodreigh angol külügyminiszter a párt gyűlésen azt a nyilatkozatot tette, hogy úgy politikai mint gazdasági szempontból kívánatos lenne, ha a bur háboru véget érne.

CSARNOK.

A ki nem a szivére hallgat.

Társadalmi regény.

A „Debreczen” számára írta: Vajda József.

Monte-Carló és még egyéb. (43)

Szobájába érve tükör elé állt s formájából kikelt arcát bámulta. Sápadt volt es szemei ijesztőleg fényltek. Járkált a szobában fel s alá, meg-megállt és gondolkodott. Biraskodott élet és halál fölött, a saját elele és halála fölött.

Majd elszántan az íróasztalhoz ült és írni kezdett. Hosszu, mely sóhaj tört ki melléből s megkönnyebbülni látszott.

Már pirkadni kezdett, a folyosókon már sürgést-forgást hallott, kinyitott ablakán tiszta, balzsamos levegő áramlott be, a madarak megkezdtek kedves concertjuket, mely megkedveiteti az emberrel az életet — s ő meg mindig írt írt és mintha közbe-közbe könnyezett volna is . . . Ugyan mit rhatott? . . .

. . . Otília megírta szüleinek, hogy mikor érkezik haza — nem a férjével, hanem Hajnal Gerővel. Megérkezése tehát nem volt meglepetés, ugyanaz a hintó várt rájuk az állomáson, amelyen nászutazásra elindult. Sőt az öreg Virághegyi maga is kijött „gyermekéi” elé s szorongó szívvel várta a vonat megérkezését. Hát még a mama odahaza!

Otília szülővárosához közeledve melyen elszomorodott és könnyezett. Micsoda megérkezés ez férj nélkül, elhagyatva, egy idegen férfi által kísérve. Oh merete volna-e ezt gondolni abban a boldog időben, amikor ragyogó, fényes katonatisztné lett, a mikor mindenki irigyelte boldogságát s mikor a gőzös megindult s ő ment a nászutra — férjével. Merete volna-e gondolni, hogy azok a boldog mosolyok a visszaérkezésre könnyekké változnak s boldogságtól sugárzó szemei a bánat tengerévé lesznek! Oh szegyen, hamar szétbomlott illúzió! Nem mer emberes közé menni, szegény barátinói szemébe nézni, mindenki ujjal mutat rá: ime Virághegyei Otília, akit a férje a faképnél hagyott!

Egymás nyakába borultak s úgy esőkolták egymást. Az öreg is nagyon elerzékenyült s meleg könnyeseppék perogtak alá arcán . . .

„Legyen nyugodt Otília — vigasztalá Gerő az erősen zokogót — legyen erős és fojtja vissza könnyeit. Nem segítenek már azok úgy sem. Sőt nagyobbítják szülei fájdalmát.”

„Nem bírok parancsolni maguannak.”

„De már megérkezünk s mit mondanak az emberek, akik látnak bennünket?”

„Nem törődöm az emberekkel.”

„De a szülei?”

„Oh azok . . .”

Es ismét sirt erősen zokogott. Csak mikor a vonat fűtyölése jelezte a megérkezést, akkor csillapodott le. Megtörülte vöröse sirt szemeit s nyugodtnak mutatta magát. De Gerő tudta, hogy ez szerföltötti megéröltetés. Elfajtott fájdalom!

„Ne féljen Gerő, erős leszek.”

„Örülnie kell most.”

Es lesegitette a vonatról. Az első ember, akivel találkozott, az öreg Virághegyi volt. Épen ott állt a coupé ajtaja előtt.

„Apám!”

„Lányom, kedves lányom!”

„Hát nem haragszik?”

„Légy nyugodt lányom, nem fenyeget már baj.”

„Csak hogy még egyszer látlak drága gyermekem, de hogy adlak ki többé a kezeim közötti . . . Téged még nem is üdvözöltelek fiam. Köszönöm, oh nagyon köszönöm, amit tettél. Nem tudom meghálálni, Nemes fiu vagy.”

„Szót sem érdemel Virághegyi bácsi. Más is megtette volna az én helyemben.”

A koesi gyorsan robogott a Virághegyiek háza elé, a hol Virághegyiné már várta őket a verandán. Ő nem szólt, — nem tudott, hanem egymás nyakába borultak leányával s úgy sirtak. Örömkönnyekek voltak azok. Az anya megtalálta elveszett leányát s a leány szivére szoríthatta rég nem látott anyját, a kiről azt hitte, hogy megvetti. A varva-várt viszontlátás megvalósult alma, az anya és leánya kölesönös imáinak testet öltött eredménye. Csak nagy sokára tudtak szóhoz jutni, akkor meg nem győzték egymást kérdegetni.

„Drága gyermekem, egyetlen magzatom. Ugy-e sokat szenvedtél, sokat nélkülöztél? Idegen népek közt, idegen földön nem volt, aki megmentsen.”

„Volt anyám, akinek örök hálával tartozunk, aki már kétszer mentette meg életemet. Oh a cigányasszony, hogy megjövendölte! . . . Ime megmentöm.”

Biz az nem volt már ott. Elment haza a nagybátyjához, nem akarta véghetetlen örömeiket jelenlétével zavarni. Tudta nagyon jól, hogy milyen családi jelenetek fognak itt lejátszódni, sziveik érzelmétől rögtönözve, — közönségre nincs szükség. Csak az öreg Virághegyi tudta, hogy eltavozott; belátta, hogy Gerő helyesen gondolkozik; sőt nemsokára maga is magukra hagyta őket, hadd beszéljek ki magukat, úgy igazában, lelkük szerint. Mindketten megkönnyebbülnek utána. Gerő azonban megigértte, hogy másnap eljön, akkor már nyugodtabbak lesznek . . .

Hej, ha azt úgy el lehetne képzelni mit beszélhetett az anya leányával, mikor maguk maradtak, s mennyit panaszkodott Otília anyjának, mikor az kérdéseivel halmozta el: de sokat lehetne írni. De lassan beszéltek, mint ahogy az asszonyok szoktak, ha valami fontos dologról van szó, nem lehetett hallani csak suttogást. Az azonban mégis kihallatszott, mikor az anya azt mondta leányának:

„Az Isten uija volt ez leányom a Gerő esufos mellözéseért és lenözéseért, és ami elhamarkodásunkért. De iparkodjunk jóvá tenni, en szivesen adnám beleegyezésemet, ha Gerő még a régi volna.”

„Oh anyám, kedves jó anyám . . . köszönöm . . . o még a régi.”

Es Hideghkutyáról alig esett szó!

Mi lett tovább?

Másnap Gerő Virághegyiekhez ment. Mily nagy volt azonban esodalkozása, mikor az egész családot levertnek, szomorúnak találta. Mi lehet az oka, hogy öröm ily hamar bánattá változott? Hisz mind a hárman itt vannak, nem történhet baja egyiknek sem.

Vagy talán az ő jelenléte?

Nemsokára megtudta a szomorúság okát. Otília sirva adott át neki egy levelet: „Olvassa barátom és higgyen a végzet hatalmában.”

„Honnan jött, ki írta?”

„Mindent megtud, csak olvassa el.”

Es Gerő olvasta:

Kedves szüleim!

Engedjék meg, hogy ezt a megszólítást használhassam, de némileg még jogom van hozzá. Bűnös vagyok, rettenetesen vétkeztem Önök és leányuk ellen, de boesássá-

nak meg. A gonosz lélek rabja voltam, egész életem el volt hibázva. Behatóltam családi szentélyükbe, tolvaj módra, hogy pénzt szerezhsek s a sikerült terv után nagyot nevettem. Lelkemre utálatos gáztettek ömlsulya nehezedik, szivemből minden érzés kihalt már — s én ezeket nem bírom tovább. Az elkövetett gonoszságok nyomasztó terhét nem bírom tovább, nincsen hozzá se testi, se lelki erőm, saját kezemmel leggyerrel fogom a kínokat megszüntetni — öngyilkos leszek. Mikorra levelemet olvassák, már én megszabadultam minden földi bajtól es csalódástól. Most erkölesi halott és vagyoniilag teljesen tönkrement egyén nem tudok — nem akarok ölni. Azt a drága nőt, az én kedves meghurczolt Otíliámot engeszteljük ki. Reá gondolk, ha revolverem esövét szivemnek szegezem . . . Temetésemről gondoskodva van . . . Boesássanak meg, mert különben az Isten sem boesájt meg.

Méltatlan vejük

Hideghkuty Gedeon.

„Borzasztó vég, kérelhetetlen nemezis. Most már csak kegyelettel emlékezzünk róla. Jobb sorsot érdemelt” szölt Gerő melyen meghatva s a levelet visszaadva Otíliának.

„Tehát bűnhödött. Oh Istenem, én nem kívántam ily gyászos bukását . . . Fialat vagyok es már özvegy, Isten, miért büntetted ennyire?”

„Nyugodjunk meg mindnyájan, a megtörtéteket úgy sem tehetjük meg nem történtté! Vöm, Hideghkuty Gedeon nincs többé. Saját maga akarta így. Mi mindu ájan megboesájtunk neki es gyászolni fogjuk emléket. Az Isten legyen irgalmas es kegyelmes neki! Rettenetes epilogusa egy jól megkezdett szindarabnak!”

A két férfi erősen levert volt, az anya es leánya hevesen zokogtak. Alig beszéltek. Osztatlanul sajnálták Hideghkutyát . . .

Este egyikük sem fejtette ki imádságából a halott nevét . . .

Egy év mulva pedig Hajnal Gerő es Virághegyi Otília férj es feleség lettek. Otília meggyászolta férjét, ne mondja a világ, hogy örült halálának, Gerő szep álláshoz jutott es gyermek éveinek megvalósult almaként vezette egykori idealját oitár elé. Nem mentek nászutra, de boldogok voltak. Egyetlen felhő sem zavarta boldogságuk derült egének nyugalmát.

Es az öregeknek is kellemessé tették hatra lévő napjaikat. A nagybácsit is bevonták az örömbé es boldogságba, aki megelégedetten mondogatta:

„Mégis csak ember lett az öséből!”

Virághegyi es Virághegyiné mennyországi megelégedéssel bibelődtek gagyogó unokaikkal.

(Vége.)

A közönség köréből.*)

Nyílt levél Boczkó Sámuel rendőrfőkapitány urhoz.

Ne vegye rossz néven főkapitány Ur, ha a város közönségének színe előtt es tanúsága mellett e helyen ismételek meg egy panaszt, amelyet egy ízben már az illetékes kerületi kapitányságnál megtettem s a melynek tárgyában az illetékes kapitányság megkezdett intézkedése magasabb beavatkozás következtében máig is elmaradt.

* E rovatban közlättekért nem vállal felelősséget Szerk.

RENDKIVÜLI
 eddig még sehol sem tapasztalt
 szerencse
BIHARI EDE

főelárusítónál.

A most befejezett sorsjátékban szerencsés főurudám útján ismét az 18445 $\frac{7}{8}$ számra a

200,000 koronás

főnyeremény fizettetett ki.

A sorsjáték rövid fennállása óta 10,000, 5000 és 2000 kor. nyereményeken kívül a következő főnyereményeket fizettem ki:

600,000 kor.	69686 $\frac{7}{8}$ számra
600,000 kor.	28718 $\frac{1}{4}$ számra
200,000 kor.	18445 $\frac{7}{8}$ számra
80,000 kor.	69691 $\frac{7}{8}$ számra
60,000 kor.	23772 $\frac{1}{4}$ számra

A f. évi május 22. és 23-iki I. osztály húzásához

$\frac{1}{2}$ sorsjegy 21.— kor.	$\frac{1}{2}$ sorsjegy 6.— kor.
$\frac{1}{4}$ sorsjegy 3.— kor.	$\frac{1}{8}$ sorsjegy 1.50 kor.

Eredeti sorsjegyeket utánvétellel vagy az összeg előleges beküldése ellenében küldök. Minden megrendeléshez a hivatalos tervet díjtalanul csatolom. A hivatalos jegyzéket húzás utáni azonnal küldöm.

BIHARI EDE

főelárusító

Budapest, IV., Városház-utca 14.

Thurzó fürdő

házilag kezelt

KLIMATIKUS GYÓGYHELY.

Hidegvizgyógyfürdő.

Szepes megye déli részén fekszik 572 méter a tenger színe fölött, pompás nagyterjedelmű és fenyeveserdő közepette. — Kitűnő forrásvíz. Allandó fürdőorvos: dr. Szemere Béla.

Évad május 15-étől szeptember végéig.

Vasúti állomás: Gölniczbánya-Thurzófürdő, Posta- és távirat-állomás. — Bővebb felvilágosítással szolgál a tulajdonos:

Menesdorfer Károly Gölniczbánya (Szepesm)

Kunz József és Társa

cézgnél, kistemplom bazar

A legújabb

női ruhaszövetek,

selyem áruk, mosó kelmék

nagy választékban

igen jutányos áron

szerezhetőek be.

Maradékok és kiselejtett ÁRUK

rendkívüli leszállított áron

adatnak el.

Fogorvosi rendelésemet és svéd gyógytorna intézetemet

Széchenyi-utca 1 szám
(az emeleten)

helyeztem át.

Dr. Szász Adolf

orvos.

Használt

Vasajtók. Lendkerekek (1 db 2 m. átméretű)
 Kutszerkezet és szerszámok, kutszövek
 Cséplőgépresek, kenőszelencék
 6 os cséplődob tengelyvel
 Szalma és törekrázó tengelyek
 Vasztergapad, többüllők, satuk, szerszámacél
 Fújtató, Mandel-féle kovács szerszám
 Peronospora fecskendő. 500 kl. tizedesmérleg
 Ablak rácsok minden nagyságban
 Csatorna rostélyok

valamint használható különféle vasak kaphatók

KLEIN JAKAB

őcska vasüzletében Piacz-u. főtrafik udvar.

Őcska vas és fém a legmagasabb árban vétetik.

Ügyvédi irodámat

Arany János-u. 6 sz. házba

helyeztem át.

Dr. Hagedüs Jenő

ügyvéd.

MOST JELENT MEG

a francia eredeti kiadással egyidejűleg!

ÖT ÉV ÉLETEMBŐL.

írta

Dreyfus Alfréd.

A 318 lapra terjedő vaskos kötetben Dreyfus Alfréd saját maga írta meg 5 évig tartó szenvedéseit. Ez emlékiratban megvan Dreyfus Alfréd elítélésének, lefokozásának, hazatérésének története, ördögsgizeti rabságának Naplója, feleségével folytatott levelezése stb. 8 eredeti rajzzal és kézírással.

Ára 3 korona 50 fillér.

Kapható az Orsz. Közp. Községi Nyomda R.-T.-nél Budapest VI. Váci-körút 61 sz. és minden könyvkereskedésben.

MIÉRT
 van annyi utánzat?
MERT
 a valódi Eisenstädter-féle
Linoleumpadló zománcz

a törv. bej. „vaslovag” védjeggyel a legjobb és legtartósabb padlóknak és konyhabutoroknak bemázolására.

Bejegyzett

Az Eisenstädter-féle

Liloneum padló-zománcz

egy óra alatt keményre

szárad, bámulatosan szép

fénnyel bír és tartósság

tekintetében eddig felül-

multhatatlan. Nagy elter-

jedtségénél fogva külön-

böző hasonhangzsu ne-

vek alatt értéktelen után-

zatokat hoznak forga-

lomba, miért is kérjen

mindenki kizárólag csak

Eisenstädter-féle

„Linoleum padló-zománczot”

a törv. bejegyzett

„Vas lovag” védjeggyel.

Eisenstädter Testvérek

lack- és festék-gyára.

Kapható Debreczenben: Békés Emil, Csanak József, Félégyházi János, Fritsch Károly, Ganovszky Lajos, Geréby Fülöp Utóda, Kontsek Géza, Czeglédy és Polgar, Party Ferencz, Riekl József Zelmós, Roth Antal, Sesztina Lajos, Komlóssy Lajos, Térei József és Tóth Kálmán cézégknél.